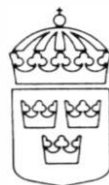

Motion till riksdagen

1988/89:Sk19

av Carl Bildt m.fl. (m)

med anledning av prop. 1988/89:46 om inkomstskatten för år 1989, extra avdrag för folkpensionärer, uppbörd av B-skatt och kvarskatteavgift på fyllnadsinbetalningar, m.m.

Mot.
1988/89
Sk19

1 Sammanfattning

Erfarenheterna av den socialdemokratiska skattepolitiken är dystra.

Sedan 1982 har sammanlagt 119 olika skatter införts eller höjts och skattetrycket stigit från 50,1 till 55,9 %, vilket motsvarar 64 miljarder kronor. Därmed fullföljer socialdemokraterna den skattehöjningspolitik som bröts genom den borgerliga valsegern 1976.

Det positiva inslaget i "den underbara nattens skattereform" har vittrat sönder. I genomsnitt är marginalskatterna lika höga nu som 1982. Jämfört med 1985 har mer än en halv miljon fler förvärvsarbetande en marginalskatt på över 60 %. Lika många drabbas nu av den principiösa avdragsbegränsningen.

Regeringens förslag till marginalskattelättnader 1989 är alltför blygsamt. Ungefär hälften utgör enbart kompensation för det senaste årets prisstegring. Dessutom vill regeringen skärpa nuvarande avdragsbegränsning, vilket höjer boendekostnaderna och ytterligare förstärker asymmetrin i skattesystemet.

Moderata samlingspartiet anser det angeläget att redan nu besluta om en omfattande sänkning av marginalskatterna i tre steg fram till 1991 med början redan 1989. Det är synnerligen angeläget mot bakgrund av de uppgifter som framkommit om konjunktursituationen och bristen på arbetskraft samt om den alltför svaga tillväxten i ekonomin.

Den 1 januari 1991 bör den statliga skatteskalen ha följande utseende:

Inkomstskikt	Skattesats inom skiktet	Marginalskatt (vid 30 kr. kommunalskatt)
Låginkomsttagare	4 %	34 %
Mellaninkomsttagare	5 %	35 %
Höginkomsttagare	20 %	50 %

Därefter bör inriktningen vara att i en andra etapp helt slopa den statliga inkomstskatten utom vid höga inkomster. Det skulle innebära att de allra flesta inkomsttagare kommer att ha en marginalskatt på ca 30 %.

Moderata samlingspartiet föreslår dessutom att fullt inflationsskydd införs

samt att marginalsattesänkningarna genomförs så att nuvarande avdragsbegränsning försvinner. Ett grundavdrag på 15 000 kr. per barn införs vid den kommunala beskattningen.

Vi avvisar den skatteskärpning som regeringen föreslår för pensionärer. I stället föreslås att pensionärernas inkomster från förvärvsarbete och egenföretagande samt förmögenhet inte skall påverka det extra avdraget eller det kommunala bostadstillägget.

Regeringens förslag om höjda kvarskatteavgifter är i realiteten en skattehöjning och har bl.a. utformats så att avgift skall utgå för fyllnadsinbetalningar som görs före deklarationstidpunkten. Förslaget avvisas.

2 Skatter, frihet och välfärd

Sverige är det land i den fria världen där människor är mest beroende av politikens värderingar och politiska beslut. Det hänger samman med att det svenska samhället har den fria världens hårdaste skattetryck. Ingen annanstans har så stor del av medborgarnas inkomster socialiserats. Ingen annanstans har marknadsekonomi trängts undan så mycket som i Sverige. Ingen annanstans har utrymmet för enskilt sparande och enskilt ägande så begränsats som i Sverige. Sammantaget innebär detta att medborgarnas möjligheter att välja är kraftigt inskränkta. Det är politiker som exempelvis avgör vilken sjukvård som skall erbjudas och hur barnomsorgen skall se ut och vilken omfattning den skall ha.

Detta är ett resultat av en långsiktig, ideologiskt medveten strategi. Socialistisk politik innebär att kollektiva beslut sätts före individernas valfrihet. Från moderat utgångspunkt är detta givetvis oacceptabelt.

Den skattepolitiska debatten blir lätt en jämförelse av effekter på kort sikt för olika typer av hushåll i kronor räknat. Det är i sig viktigt. Det är emellertid ännu viktigare att skattepolitiken debatteras med hänsyn till den långsiktiga utvecklingen och till det sätt på vilket den påverkar utformningen av vårt samhälle och hur den påverkar den enskilda individens situation och frihet.

Den genomsnittliga inkomsttagaren i Sverige får för egen del förfoga över ungefär en tredjedel av vad han eller hon arbetat ihop. Mer blir det inte kvar sedan arbetsgivaravgifter, inkomstskatter och konsumtionsskatter betalats. Politiker i stat och kommun styr över ungefär två tredjedelar av vår ekonomi, medan medborgarna själva direkt kan bestämma över den resterande tredjedelen. Skatteuttaget sker huvudsakligen i former som drabbar låg- och medelinkomsttagare hårt. Detta gäller särskilt de skattehöjningar som genomförts efter 1982. Det är viktigt att komma ihåg att alla typer av skatter ytterst betalas av hushållen i form av antingen högre priser eller större skatteinbetalningar.

Ett samhälles utvecklingsförmåga och dynamik är beroende av människors möjligheter att ta initiativ och ansvar. Högskattesamhället tvingar enskilda, organisationer och exempelvis massmedia till ett bidragsberoende. Högskattesamhället griper in och påverkar människors ekonomiska levnadsvillkor, så att egna önskemål om boende, barnomsorg eller sjukvård får vika.

Med lägre skatter öppnas möjligheter för enskilda människor att ta

initiativ, satsa på företagande, spara och äga. Med lägre skatter kan ägandet spridas till enskilda människor. Det är viktigt för nyföretagandet och för tillväxten i ekonomin.

Mot. 1988/89

Sk19

Lägre skatter motverkar svåra sociala problem som exempelvis den nyfattigdom som gjort hundratusentals människor beroende av socialbidrag eller andra inkomstprövade bidrag. Genom ökad tillväxt och genom att disponera en större del av arbetsersättningen skall det vara möjligt att kunna leva på sin lön. Höga skatter har en negativ inverkan på viljan att arbeta, spara och investera. De höga skatterna leder till allvarliga snedvridningar av resursanvändningen och därmed sammanhängande effektivitets- och välfärdsförluster för svensk ekonomi. För den enskilde inkomsttagaren innebär de höga skatterna inte bara att det blir mindre kvar i lönekuvertet efter skatt; skatterna motverkar också en rimlig utveckling av reallönen före skatt.

Den relativt goda överensstämmelse mellan privatekonomisk och samhällsekonomisk avkastning för enskilda individers arbetsinsatser och sparande som förelåg fram till slutet av 1960-talet råder inte längre. Det beror på att skatterna nu slår in en bred kil mellan å ena sidan produktionstillskott och å andra sidan ersättning till individen. Denna "kil" kan mätas som skillnaden mellan vad företagen får betala för en ytterligare arbetsinsats eller för att disponera ett ökat sparande och vad arbetstagaren resp. spararen får behålla för egen del.

Alla typer av skatter, som inkomstskatter, mervärdesskatter och den del av arbetsgivaravgifterna som inte motsvaras av någon förmån leder till marginaleffekter och därmed sammanhängande skattekil.

De stora skattekilarna har medfört att många tjänster har kommit att utföras i den "svarta" eller i den "grå" sektorn. Likaså leder höga marginalskafter till omfattande skatteplanering och skatteflykt och till att pressa upp löneökningarna före skatt. Marginalskafterna och de stora skattekilarna minskar också människors vilja att arbeta. Detta har fått till följd att svensken arbetar färre timmar per vecka än vad människor gör i de flesta andra industriländer.

De höga skatterna snedvrider också resursallokeringen. Många investeringar görs bara därför att de är skattemässigt fördelaktiga. Andra investeringar blir inte av trots att de är samhällsekonomiskt lönsamma, eftersom skatten gör dem privatekonomiskt olönsamma. Likaså hämmar de höga skatterna utvecklingen av små och medelstora företag och leder dessutom till höga lönekrav. En annan negativ effekt som följer på de höga skatterna är stelhet på arbetsmarknaden. Erbjudanden om nya jobb eller högre befattningar ger ofta alltför liten utdelning för den enskilde. Detta är naturligtvis särskilt allvarligt i dagens situation, då det föreligger brist på arbetskraft. Skatterna bromsar därför näringslivets strukturomvandling.

3 Regeringens skattepolitik

Sedan socialdemokraterna återkom i regeringsställning 1982, har sammanlagt 119 olika skatter införts eller höjts. De skattesänkningar som genomförts är i detta sammanhang obetydliga. Totalt sett har skattetrycket enligt regeringens egna beräkningar ökat från 50,1 % 1982 till en ny toppnotering,

internationellt sett, på 55,9 % 1988. Därmed har socialdemokraterna höjt skatterna med 64 miljarder, vilket nästan är lika mycket som hela inkomstskatten inbringar. Det är således fråga om betydande skattehöjningar.

Enligt regeringens egen bedömning kommer skattetrycket att ligga kvar på denna höga nivå även fram till 1990. När andra länder genomför omfattande skattereformer och sänker skattetrycket, fortsätter den socialdemokratiska regeringen i Sverige med sin högskattepolitik.

”Den underbara nattens” skattereform, som beslöts 1982, har vittrat sönder. Huvudmålet, att nio av tio skulle få en marginals katt på högst 50 %, har inte uppnåtts. I år är det drygt 20 % av den förvärvsarbete befolkningen som har en marginals katt som är högre än 50 %. Andelen bland heltidsarbetande är ännu högre. I genomsnitt är marginals katterna lika höga nu som 1982.

Jämförs innevarande år med 1985, blir bilden ännu dystrare. Mer än en halv miljon fler förvärvsarbete bde har i år en marginals katt på över 60 % jämfört med 1985. I inkomstlägen mellan 140 000 och 210 000 kronor har det stora flertalet fått marginals katterhöjningar sedan 1985 på 6 till 11 procentenheter. Den genomsnittliga marginals katten för alla förvärvsarbete bde har stigit från 52,5 % 1985 till 55,6 % 1988, dvs. nästan lika mycket som den var 1982.

Moderata samlingspartiet ställde sig avvisande till den ”underbara nattens skattereform”. Vi förordade mer långtgående marginals kattelättnader och att de skulle genomföras snabbare. Vi ansåg att bristen på fullt inflations skydd skulle medföra att reformen vittrade sönder. Vi ansåg vidare att det var fel att kraftigt begränsa avdragsrätten, särskilt med tanke på det löfte om motsatsen som samtliga riksdagspartier utom vpk gav till villaägarna i valrörelsen 1979.

I dag kan vi konstatera att vi fått rätt. Kvar av skattereformen finns endast den asymmetri i skattesystemet som avdragsbegränsningen utgör. Marginals katterproblemet är lika stort idag som det var då. Ett tungt ansvar vilar främst på den socialdemokratiska regeringen men också på de andra partier som medverkade till omläggningen.

4 Regeringens skatteförslag

4.1 Inkomstskatten

I propositionen föreslås alltför blygsamma justeringar av skattesatserna. Ungefär hälften utgör enbart kompensation för det senaste årets prisstegring. Dessutom innebär regeringens utformning av förslaget att avdragsbegränsningen skärps genom att underskottsavdragens skattemässiga värde minskar från nuvarande 50 % till 47 %. Därmed förstärks asymmetrin i det nuvarande skattesystemet ytterligare.

Genom att marginals kattesänkningen kombineras med en skärpt avdragsbegränsning blir det svårare för löntagarorganisationerna att hålla tillbaka bruttolönekraven. För många löntagare kan de sammantagna effekterna av de sänkta skattesatserna, avdragsbegränsningen och det bristande inflations skyddet bli höjd skatt. Regeringens förslag om en ytterligare avdragsbe-

gränsning innebär att socialdemokraterna än en gång bryter mot det löfte som alla riksdagspartier utom vpk gav inför valet 1979 och som endast moderata samlingspartiet hållit fast vid.

Mot. 1988/89

Sk19

Socialdemokraterna vill genomföra ytterligare avdragsbegränsningar, vilket bl.a. finansministern pläderat för i den idéskiss som presenterades våren 1987. Detta skulle självfallet slå hårt mot dem som bor i småhus eller i bostadsrätt. Boendekostnaderna stiger och priserna på småhus och bostadsrätter faller. Socialdemokraternas vilja att mildra dessa effekter torde vara begränsad. I direktiven till skatteutredningen sägs bl.a.:

"Att helt eller delvis undanta räntekostnader för lån på villor och bostadsrätter från avdragsbegränsningen är enligt min mening inte lämpligt."

I tabell 1 redovisas hur boendekostnaderna för småhus och bostadsrätter ökar med regeringens förslag för 1989. En mer omfattande avdragsbegränsning enligt skatteskissen skulle ge långt större försämringar.

Tabell 1

Ökning av boendekostnaderna 1989 enligt regeringens förslag till avdragsbegränsning

Underskott	Ökning av boendekostnaderna
20 000 kr.	50 kr./mån.
30 000 kr.	75 kr./mån.
40 000 kr.	100 kr./mån.
50 000 kr.	125 kr./mån.

Ökning av boendekostnaderna 1989 enligt regeringens förslag till avdragsbegränsning

Moderata samlingspartiet står fast vid det löfte vi gav inför 1979 års val, som innebär att boenderäntor skall vara helt avdragsgilla. Vi avvisar således alla förslag om nya avdragsbegränsningar och vill i stället successivt eliminera den nuvarande begränsningen. Enligt vår uppfattning utgör sparandet i den egna bostaden en viktig sparform. Eftersom hushållssparandet generellt sett är dåligt i Sverige, är det en bakvänd politik att, som regeringen vill, ytterligare försämra villkoren för detta sparande.

4.2 Beskattningen av pensionärer

4.2.1 Avtrappning av det extra avdraget

Förslaget att avtrappningen av de extra avdragen i framtiden skall vara avslutad vid en inkomst på 85 000 kronor leder redan nästa år till skattehöjningar för hundratusentals pensionärer. Dessa skattehöjningar uppgår i vissa inkomstlägen till nära 1 300 kronor.

Förslaget innebär inte heller någon hållbar lösning på frågan om pensionärernas orimliga marginaleffekter. I hela inkomstskiktet mellan minimipensionsförmånerna (folkpension, pensionstillskott och kommunalt bostadstillägg) och 85 000 kr. skulle mer än 93 % försvinna i skatt och avtrappade bostadstillägg för en ensamstående pensionär. Året därpå, 1990, skulle

nästan 97 % försvinna i skatt och avtrappat bostadstillägg och 1991 över 100 %, om skattereglerna i övrigt förblir oförändrade. Kommunkskatten har antagits vara den genomsnittliga, och pensionerna har antagits öka med inflationen, som beräknats till 6,4 % för 1989 resp. 6 % för vardera året 1990 och 1991.

Är kommunalskatten i stället 33 kr., skulle mer än 100 % av inkomsten mellan minimipensionsförmånerna och 85 000 kronor försvinna i skatt och avtrappat bostadstillägg redan år 1990. Det stora flertalet pensionärer med låg eller vanlig ATP skulle närmast förlora på ATP-pensionen.

Frågan om pensionärernas marginaeffekter måste lösas i ett större sammanhang utan skattehöjningar för stora grupper pensionärer. Den bör behandlas i den nu arbetande inkomstskatteutredningen.

Det extra avdraget avtrappas i dag även vid förmögenhetsinnehav överstigande 90 000 kr. (efter en viss korrigering) för ensamstående folkpensionär och 181 000 kr. för makar gemensamt. Det extra avdraget är helt avtrappat när den korrigerade förmögenheten överstiger 150 000 resp. 300 000 kr. Marginaeffekterna på en förmögenhetsavkastning kan med detta system bli synnerligen höga. I propositionen redovisas ett exempel, som innebär en marginaeffekt på 198,1 %! Det innebär att vid en förmögenhetsavkastningsökning på 1 000 kr. ökar skatten med 1 981 kr. Som vi moderater tidigare hävdade, är detta helt orimligt.

Det förslag regeringen lägger fram innebär vissa begränsningar av dessa marginaeffekter men är inte tillräckligt långtgående. Enligt vår mening bör förmögenhetsprövningen av det extra avdraget helt slopas. Inte heller det kommunala bostadstillägget bör trappas av mot förmögenhet.

4.2.2 Beskattningen av pensionärers förvärvsarbete

I propositionen föreslår regeringen att kommunalt bostadstillägg till folkpensionär inte skall avtrappas till följd av inkomst av tjänst. Det innebär att marginaeffekternapå inkomster av förvärvsarbete skulle minska med drygt 30 procentenheter från nivåer på i dag drygt 90 %. Syftet med förslaget, som vi tillstyrker, är att möjliggöra för fler pensionärer att fortsätta att arbeta även efter pensionsåldern. Denna ökning av arbetsutbudet bedöms vara positiv för hela samhällsekonomin och också vara av sådan omfattning att sysselsättning och produktion i ekonomin påverkas positivt. De föreslagna reglerna bör självfallet också gälla egenföretagare som fortsätter att arbeta efter 65 års ålder.

Enligt vår uppfattning kommer marginaeffekter på 60–65 % ändå att leda till ett förhållandevis litet intresse för förvärvsarbete efter pensionsåldern. För att erhålla mer påtagliga stimulanser för pensionärer att förvärvsarbete bör marginaeffekten inte överstiga den som gäller för andra inkomsttagare. Detta mål uppnås om det extra avdraget inte avtrappas för inkomst av förvärvsarbete. Regeringen bör därför snarast lägga förslag i denna riktning. Eventuellt kan vissa beloppsmässiga gränser övervägas.

Regeringens intresse för att det skall löna sig att arbeta stämmer dåligt överens med de nya reglerna för delpension. Dessa gör det mycket litet lönsamt för den som är mellan 60 och 65 år att heltidsarbeta i stället för att arbeta halvtid och ta ut delpension på den andra halvtiden.

4.3 Avdrag för ökade levnadskostnader vid arbete inom byggnads- och anläggningsbranschen

Mot. 1988/89
Sk19

I propositionen föreslås att den tidsbegränsade bestämmelsen om avdrag för ökade levnadskostnader för skattskyldiga som arbetar inom byggnads- och anläggningsbranschen förlängs att gälla t.o.m. 1991 års taxering.

När denna lagstiftning tidigare införts och förlängts, har vi från moderata samlingspartiets sida hävdats att samma bestämmelser rimligen bör gälla andra skattskyldiga. Vi vidhåller detta ställningstagande.

4.4 Uttaget av preliminär B-skatt

Regeringen föreslår förändringar vad gäller uttaget av preliminär B-skatt. I regel skall det motsvara 120 % av den slutliga skatten året före inkomståret. Om den slutliga skatten för detta år understiger den preliminära B-skatt som har debiterats, skall preliminär B-skatt tas ut med 110 % av den slutliga skatten.

Vi noterar att regeringen i viss mån tagit intryck av de invändningar som rests bl.a. från moderat sida mot beslutet att debitera preliminär B-skatt med 120 %. Vi vidhåller emellertid vår tidigare ståndpunkt, som innebär att preliminär B-skatt, om preliminär självdeklaration inte avlämnats, skall motsvara den slutliga skatten för föregående inkomstår.

4.5 Avgift på fyllnadsinbetalningar

Regeringen föreslår en kraftig skärpning av uttaget av kvarskatteavgift. Avgift skall utgå även på fyllnadsinbetalningar som görs före den 30 april året efter inkomståret om än med reducerad procentsats. Nuvarande avgift för fyllnadsinbetalningar som görs mellan den 1 maj och den 30 juni året efter inkomståret, bl.a. om anstånd getts med självdeklaration, höjs från 2 till 4 % på den del som överstiger 20 000 kr.

Regeringens förslag innebär i realiteten en skatteskarpning, för framför allt de inkomsttagare – löntagare eller företagare – för vilka det är svårt eller omöjligt att överblicka sin ekonomiska situation och därmed skatteuttaget före deklarationstidpunkten. Det är orimligt att kvarskatteavgift tas ut innan skyldighet att avlämna deklaration föreligger. För fysiska personer bör nuvarande tid mellan det normala avlämnandet av deklaration (15 februari) och sista fyllnadsinbetalningstidpunkt (30 april) bibehållas.

5 Moderat skattepolitik

Moderat skattepolitik syftar till att ge enskilda människor möjlighet att själva disponera över en större del av sina inkomster. Därigenom minskas deras beroende av den offentliga sektorn. Familjer och enskilda skall normalt kunna leva på sina arbetsinkomster och ha möjlighet att förbättra sin situation genom egna insatser.

Den moderata skattepolitiken är också ett medel för att uppnå ekonomisk tillväxt, låg inflationstakt och arbete åt alla som vill arbeta. Alla tjänar på att dessa mål uppnås, främst de med låga inkomster och i små ekonomiska omständigheter.

Moderata samlingspartiet har under flera år förordat en genomgripande skattereform, senast i motionen "Större frihet och ökad välfärd genom sänkta skatter" (1987/88: Sk470). Vi står fast vid den inriktning av skattepolitiken som förordades i vår partimotion från januari. Mot bakgrund av de uppgifter som framkommit om konjunktursituationen och bristen på arbetskraft samt den alltför svaga ekonomiska tillväxten i ekonomin är det särskilt angeläget att omgående påbörja en långtgående marginalska-
ttereform. Vi vänder oss därför mot regeringens ovilja att snabbt ta itu med marginalska-
tateproblemen, vilken tar sig uttryck i att man endast föreslår smärre justering-
ar för 1989, som i vissa inkomstlägen inte ens kompenserar för inflationen.

I vår januarimotion angav vi ett antal utgångspunkter för en skattereform:

- * Skattereformen skall utformas så att det stora flertalet medborgare får sänkt skatt. Ingen skall få höjd skatt.
- * Skattereformen måste utformas så att hänsyn tas till enskilda människors ekonomiska situation. Medborgarna måste kunna lita på att spelreglerna inte förändras dra-
stiskt i negativ riktning. Därför kräver vi exempelvis full avdragsrätt för bostadsrätter.
- * Skattereformen skall utformas så att de mest skadliga effekterna i nuvarande system undanröjs eller minskas. Det viktigaste inslaget i skattereformen blir därför en kraftig sänkning av skatten på inkomstökningar – marginalska-
tten.
- * Lägre skatt på inkomstökningar underlättar lönebildningen och gör det lönande att spara, arbeta och satsa på företagande.
- * Marginalska-
tatesänkningarna måste omfatta inkomsttagare i vanliga in-
komstlägen om lönebildningen skall kunna påverkas i tillräcklig omfatta-
ning och de positiva effekterna därigenom skall slå igenom i högre tillväxttakt.
- * Skattereformen skall innebära att inkomstbeskattningen i framtiden utformas med hänsyn tagen till olika familjers olika försörjningsbörda.
- * Skattereformen måste ha den internationella utvecklingen som utgångs-
punkt. Sverige kan i längden inte vara isolerat med ett högt skattetryck och höga marginalska-
tter. En anpassning av skatteuttaget skall underlätta fortsatta avregleringar och förbättra möjligheterna till god konkurrens-
kraft. Sär-
skild hänsyn måste självfallet tas till utvecklingen inom EG.
- * Skattereformen bör genomföras snabbt. De negativa effekterna av det höga skattetrycket och skattesystemets struktur har sannolikt inte visat sig fullt ut ännu.

Enligt moderata samlingspartiet skall skattesatserna i den statliga inkomst-
skatteskalen sänkas, så att 1991 den helt övervägande delen av inkomsttagar-
na får en marginalska-
tatt på högst 35 %. Inkomsttagare med högre inkomster
skall ha en marginalska-
tatt på högst 50 %.

När marginalska-
ttereformen är genomförd, bör inriktningen vara att
under 1990-talet helt slopa den statliga inkomstskatten utom vid höga
inkomster. Det skulle innebära att de allra flesta inkomsttagare skulle få en
marginalska-
tatt på ca 30 %.

Marginalska-
ttereformen måste inledas redan 1989 och inte skjutas upp i
avvakten på att den statliga inkomstskatteutredningen fullföljer sitt upp-

drag. Därigenom förbättras förutsättningarna för nästa års avtalsrörelse avsevärt. Tas inte de erforderliga stegen i riktning mot en genomgripande skattereform redan 1989, förkortas den tidsram inom vilken den av oss förordade skattereformen bör vara genomförd. Därmed skulle skattesänkningarna 1990 och 1991 behöva bli mer omfattande. I tabellen nedan redovisas vårt förslag till skatteskala för 1989:

Tabell 2

Beskattningsbar inkomst	1989 enligt (m)
0— 74 200	4,5 %
74 200—148 200	16 %
148 200—201 400	30 %
201 400—	40 %

Anm.: Förutom sänkningen av marginalskatterna har skatteskalan inflationsskyddats mellan åren 1988 och 1989. Skatteskalan basenhet, som 1988 var 10 000 kr., har som en följd därav, räknats upp med 6 %.

Sänkningen i det lägsta inkomstskiktet får samma effekt som en sänkning av kommunalskatten med 50 öre. Den har särskilt stor betydelse för deltidsarbetande, många småföretagare och jordbrukare samt inte minst pensionärer.

Sänkningarna i den statliga inkomstskatteskalan skall i första hand genomföras i skalan för det s.k. tilläggsbeloppet. Därigenom skärps inte den nuvarande avdragsbegränsningen. Även de fortsatta skattesatssänkningarna i den moderata skattereformen skall göras i skalan för tilläggsbelopp. Därigenom försvinner den nuvarande avdragsbegränsningen helt 1991.

Förutsättningen för en varaktig skattereform är att inflationen inte tillåts höja skattetrycket. Endast vid fullgott inflationsskydd kommer skatteuttag och skattesatser att vara oförändrade vid oförändrad real inkomstnivå. Förändringar i det reala skatteuttaget bör komma till stånd endast genom politiska beslut och inte som en konsekvens av inflationstakten. Vi föreslår därför att fullt inflationsskydd återinförs. I vårt förslag till skatteskala för 1989 har basenheten 1988, som är 10 000 kr., räknats upp med 6 %, vilket ger ett inflationsskydd mellan åren 1988 och 1989. Regeringens motvilja mot fullt inflationsskydd innebär att skattesänkningarna blir lägre än vad som framgår av regeringens förslag.

Genom att skatteskalan för 1989 inflationsskyddas flyttas den s.k. brytpunkten upp från 140 000 till 148 200.

Skillnaden i kronor mellan regeringens och moderaternas förslag framgår av tabell 3. Vid beräkningarna har basenheten i skatteskalan för 1988 räknats upp med 6 % inflation. Därmed görs jämförelsen för samma reala skatteuttag.

Mot. 1988/89
Sk19

Tabell 3

Mot. 1988/89

Sk19

Jämförelse av den reala skattesänkningen mellan regeringens och moderaternas förslag.

Taxerad inkomst	(s)	(m)
40 000	0	-150
60 000	0	-250
80 000	0	-350
100 000	-1 420	-1 851
130 000	-2 320	-3 051
150 000	-2 920	-3 851
180 000	-2 644	-5 051
200 000	-3 244	-5 851

Av tabell 3 framgår att det moderata förslaget leder till skattesänkningar för alla. Genom att skattesänkningarna i det moderata förslaget också är mer långtgående innebär förslaget att avtalsrörelsen underlättas i större utsträckning. Eftersom sänkningarna är större i kronor i högre inkomstskikt, blir det möjligt att nöja sig med relativt sett lägre löneökningar i dessa skikt.

Även om det råder en viss osäkerhet om storleksordningen, har ett flertal studier visat att en sänkning av marginaleffekterna i skatte- och bidragssystemet kan beräknas inverka mycket positivt på utbudet av arbetskraft och därmed på den ekonomiska tillväxten. En högre ekonomisk tillväxt i ekonomin leder även till större statsinkomster. Därigenom blir en marginalskattesänkning helt eller delvis självfinansierad. Resultatet av de studier som gjorts visar att en sänkning av den storleksordning som moderata samlingspartiet förordar för 1989 t.o.m. kan komma att ge ett överskott för statskassan.

Den reala statsfinansiella belastningen för det moderata förslaget för 1989 uppgår till 12,9 miljarder kronor i helårseffekt. I det budgetförslag som vi presenterade i januari i år kompenseras denna sänkning med besparingar. I och för sig skapar nuvarande överskott i den samlade offentliga sektorns finanser statsfinansiellt utrymme för skattesänkningar utan kompenserande besparingar. Man kan dessutom räkna med positiva utbudseffekter, som åtminstone till en del uppväger det initiala bortfallet av skatteintäkter. Men det kan ta tid, innan dessa slår igenom fullt ut. Likaså kan det dröja, innan det blir en ökning av sparandet i den enskilda sektorn. Därför kan sänkningarna av marginalsikten mötas med vissa besparingar. Vid behandlingen av budgetpropositionen i januari avser vi att återkomma med förslag till sådana åtgärder.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande en genomgripande skattereform,
2. att riksdagen beslutar anta skatteskalor för statlig inkomstskatt 1989 i enlighet med vad som anförts i motionen.

3. att riksdagen avslår förslaget i propositionen om avtrappning av det extra avdraget för pensionärer på grund av inkomster utöver pensioner,

Mot. 1988/89
Sk19

4. att riksdagen beslutar att extra avdrag för pensionärer ej skall avtrappas till följd av förmögenhetsinnehav,

5. att riksdagen beslutar att kommunalt bostadstillägg ej skall avtrappas till följd av förmögenhetsinnehav,

6. att riksdagen hos regeringen begär förslag om ändring av reglerna för extra avdrag för pensionärer vad avser inkomst av förvärvsarbete i enlighet med vad som anförs i motionen,

7. att riksdagen beslutar att kommunalt bostadstillägg inte skall reduceras till följd av inkomst av rörelse och jordbruksfastighet i enlighet med vad som anförs i motionen,

8. att riksdagen hos regeringen begär förslag om avdrag för ökade levnadskostnader i enlighet med vad som anförs i motionen,

9. att riksdagen beslutar att preliminär B-skatt, om preliminär självdeklaration inte avlämnats, skall motsvara den slutliga skatten för föregående inkomstår,

10. att riksdagen avslår regeringens förslag om avgift på fyllnadsinbetalningar.

Stockholm den 14 november 1988

Carl Bildt (m)

Lars Tobisson (m)

Anders Björck (m)

Görel Bohlin (m)

Rolf Clarkson (m)

Gunnar Hökmark (m)

Arne Andersson (m)

i Ljung

Ingegerd Troedsson (m)

Bo Lundgren (m)

Rolf Clarkson (m)

Ann-Cathrine Haglund (m)

Gullan Lindblad (m)

Sonja Rembo (m)

Innehållsförteckning

Mot. 1988/89
Sk19

1	Sammanfattning	1
2	Skatter, frihet och välfärd	2
3	Regeringens skattepolitik	3
4	Regeringens skatteförslag	4
4.1	Inkomstskatten	4
4.2	Beskattning av pensionärer	5
4.2.1	Avtrappning av det extra avdraget	5
4.2.2	Beskattningen av pensionärers förvärvsarbete	6
4.3	Avdrag för ökade levnadskostnader	7
4.4	Uttaget av preliminär B-skatt	7
4.5	Avgift på fyllnadsinbetalningar	7
5	Moderat skattepolitik	7
6	Hemställen	10